

Treća lekcija • Lesson Three

❖ A1

KAKO STE?

❖ Replace **dobro** and **odlično** with fjino, grozno, loše, strǎšno, super, tako-tako.

❖ Replace **muškarac** with **žena**. Replace the man's name **Milorad Jovanović** with a woman's name: **Mirjana Jovanović**, and along with the change of name, change **njegov** to **njen**.

❖ Replace **danas** with **večeras**, **jutros**.

Replacement adverbs for lines 4, 5:

Serbian Latin

dobro, odlično > fjino, grozno, loše, strǎšno, super, tako-tako.

Serbian Cyrillic

добро, одлично > фино, грозно, лоше, страшно, супер, тако-тако.

Replacement phrase for line 8:

Serbian Latin

oni muškarci > one žene

Serbian Cyrillic

они мушкарци > они же жене

Replacement adverb for line 13:

Serbian Latin

danas > večeras, jutros

Serbian Cyrillic

данас > вчерац, јутрос

Replacement names for line 13:

Serbian Latin

Milorada Jovanovića > Mirjanu Jovānović

Serbian Cyrillic

Милорада Јовановића > Мирјану Јовановић

★ Examples:

Serbian Latin

1. Slobodane!

2. Molim?

3. Kako si?

4. Grozno, a ti?

5. Tako-tako.

6. Ko su ti ljudi?

7. Oni tamo? Oni su naši drugovi. Zovu se Mirkko i Jovan.

8. Ne. Nè mislím na Mirkka i Jovana. Njih poznajem. Nego ko su one* žene tamo?

9. Ah! Njih ne poznajem. Zašto pišaš?

10. Pitam zato što tražim jednu osobu.

11. Kako se zove?

12. Zove se Mirjana Jovanović.

13. Poznajem Mirjanu Jovanović. Ona nije večeras ovde, ali imam njen broj.

14. Vrlo dobro! Hvàla!

Serbian Cyrillic

1. Слободане!
2. Молим?
3. Како си?
4. Гроzно, а ти?
5. Тако-тако.
6. Ко су ти људи?
7. Онѝ тамо? Онѝ су наши другови. Зову се Мирко и Јован.
8. Не. Не мислим на Мирка и Јована. Њих познајем. Него ко су онे* жени тамо?
9. Ах! Њих не познајем. Зашто питаши?
10. Питам зато што тражим једну особу.
11. Како се зове?
12. Зове се Мирјана Јовановић.
13. Познајем Мирјану Јовановић. Она није вечеरас овде, али имам нен број.
14. Врло добро! Хвала!
15. Молим!

* Note that while the pronoun “они” meaning “they” may refer to a group of men or a group of men and women, the pronoun “one” refers only to a group of women. The same holds true for the pronominal adjectives “они” and “оне”.

 Do this in a plural version, using both a woman's and man's name, and replacing njegov with njihov.

★ Examples:

Serbian Latin

1. Slobodane!
2. Molim?
3. Kako smo?
4. Dobro, a vi?
5. Super.
6. Ko su ti ljudi?
7. Oni tamo? Oni su naši drugovi. Zovu se Mirkо i Jovan.
8. Ne. Ne mislimo na Mirkо i Jovana. Njih poznajemo. Nego ko su oni muškarci i žene tamо?
9. Ah! Njih ne poznajemo. Zašto pišate?
10. Pitamo zato što tražimo jedne * osobe.
11. Kako se zovu?
12. Zovu se Milorad Jovanović i Mirjana Jovanović.
13. Poznajem Milorada Jovanovića i Mirjanu Jovanović. Oni nisu jutros ovde, ali imamo njihov broj.
14. Vrlo dobro! Hvala!

Serbian Cyrillic

1. Слободане!
2. Молим?
3. Како смо?
4. Фцино а ви?
5. Супер.
6. Ко су ти људи?

7. Они тамо? Они су наши другови. Зову се Мирко и Јован.
 8. Не. Не мислим на Мирка и Јована. Њих познајемо. Него ко су они музикари и жени тамо?
 9. Ах! Њих не познајемо. Зашто пите?
 10. Питамо зато што тражимо једне * особе.
 11. Како се зову?
 12. Зову се Милорад Јовановић и Мирјана Јовановић.
 13. Познајем Милорада Јовановића и Мирјану Јовановић. Они нису јутрос овде, али имамо њихов број.
 14. Врло добро! Хвали!
 15. Молим!
- * The number one: *jedan*, can also be used in the plural to mean: a few.

A2

LAKU NOĆ!

 Replace ноћ with *jesen*, љубав with *радост*, поезија with *математика*, речи with *бројеви*.

Replacement noun for line 2:

Serbian Latin

ноћ > *jesen*

Serbian Cyrillic

ноћ > *јесен*

Replacement noun for lines 3, 4, 5:

Serbian Latin

љубав > *радост*

Serbian Cyrillic

љубав > *радост*

Replacement noun for lines 4, 5:

Serbian Latin

поезија > *математику*

Serbian Cyrillic

поезију > *математику*

Replacement noun for line 6:

Serbian Latin

речи > *бројеве*

Serbian Cyrillic

речи > *бројеве*

☆ **Examples:**

Serbian Latin

1. Добро веће, шта радите?

2. Гледам кроз прозор. Како је дивна *јесен*!

3. Заиста јесте. Прави је моменат за велику *радост*!

4. Не мислим на *радост*, већ на *математику*.

Serbian Cyrillic

1. Добро веће, шта *радите*?

2. Гледам кроз прозор. Како је *дивна јесен*!

3. Заиста јесте. Прави је моменат за велику *радост*!

4. Не мислим на *радост*, већ на

5. Na *matematiku*? Zašto ne na *radost*?
6. *Zato* što volim brojeve, a ne ljudi.
7. Onda, laku noć!

- математику.
 5. На математику? Зашто не на радост?
 6. Зато што волим бројеве, а не људе.
 7. Онда, лаку ноћ!

A3

ŠTA VIŠE VOLIŠ?

Replace *psi* and *mačke* with a) gradovi, gradići, sela; b) knjige, filmovi; c) novine, televizija; d) reči and e) brojevi; stvari, ideje; Instead of *veliki* and *mali* use a) kratak, dug; b) debeo, tanak; c) ozbiljan, neozbiljan.

Retell the exercise as a conversation between two people using formal address (see 2A4).

Self-study learners: work with the recorded version of the exercise until you know it by heart. Note the accusative plurals and the conjugation of voleti. Also note where the pronoun "ja" is used for emphasis, in contrast to the sentences where it is not used.

Replacement nouns:

Serbian Latin

mačke, pse > a) gradove, gradiće, sela; b) knjige, filmove; c) novine, televiziju; d) reči, brojeve, stvari, ideje

Serbian Cyrillic

мачке, псе > а) градове, градиће, села; б) књиге, филмове; в) новине, телевизију; г) речи, бројеве, ствари, идеје

Replacement adjectives for lines 4, 5, 6 [also use adjectives from A2 and A3 in Lesson 2 for this]

Serbian Latin

velike, male > a) kratke, duge; b) debele, tanke; c) ozbiljne, neozbiljne.

Serbian Cyrillic

велике, мале > а) кратке, дуге; б) дебеле, танке; в) озбиљне, неозбиљне

★ Examples:

Serbian Latin

1. Šta više voliš? *Gradove ili sela?*
2. Više volim *gradove*. Alergičan sam na sela.
3. Ja volim *sela* ali samo neka.
4. Kako sela? *Velika ili mala?*
5. Volim *mala sela*, a ti? Kako *gradove* voliš?
6. Ja volim samo *velike gradove*.

Serbian Cyrillic

1. Шта вишे волиш? *Градове или села?*
2. Вишे волим *градове*. Алергичан сам на села.
3. Ја волим *села* или само нека.
4. Какво села? *Велика или мала?*
5. Волим *мала села*, а ти? Какве *градове* волиш?
6. Ја волим само *велике градове*.

Serbian Latin

1. Šta više voliš? *Stvari ili ideje?*
2. Više volim *stvari*. Alergičan sam na ideje.
3. Ja volim *ideje* ali samo neke.
4. Kako ideje? *Ozbiljnje ili neozbiljne?*
5. Volim *ozbiljnje ideje*, a ti? Kako *stvari* voliš?

Serbian Cyrillic

1. Шта вишे волиш? *Ствари или идеје?*
2. Више волим *ствари*. Алергичан сам на идеје.
3. Ја волим *идеје* или само неке.
4. Какве идеје? *Озбиљне или неозбиљне?*
5. Волим *озбиљне идеје*, а ти? Какве *ствари* волиш?
6. Ја волим само *неозбиљне ствари*.

6. Ja volim samo *neozbiljne stvari*.

❖ A4

ČIJE SU OVE OLOVKE?

❖ Replace *olovka* with cipela, časopis, knjiga, pitanje, rečnik, stvar, udžbenik, and replace *dugi* and *kratki* with a) beli and crni; b) debeli and tanki; c) dobri and loši; d) ružni and lepi; e) teški and lakji; f) veliki and mali.

Replacement phrases for line 1:

Serbian Latin

ove olovke > ove cipele, ovi časopisi, ova knjige, ova pitanja, ovi rečnjici ove stvari, ovi udžbenjci

Serbian Cyrillic

ове оловке > ове ципеле, ови часописи, ове књиге, ова питања, ови речници, ове ствари, ови уџбеници

Replacement adjectives for line 5:

Serbian Latin

dugi, kratki > a) beli, crni; b) debeli, tanki; c) dobri, loši; d) ružni, lepi; e) teški, lakji; f) veliki, mali

Serbian Cyrillic

дуги, кратки > а) бели, црни; б) дебели, танки; в) добри, лоши; г) ружни, лепи; д) тешки, лаки; ђ) велики, мали

Serbian Latin

duga, kratka > a) bela, crna; b) debela, tanka; c) dobra, loša; d) ružna, lepa; e) teška, laka; f) velika, mala

Serbian Cyrillic

дуга, кратка > а) бела, црна; б) дебела, танка; в) добра, лоша; г) ружна, лепа; д) тешка, лака; ђ) велика, мала

Serbian Latin

duge, kratke > a) bele, crne; b) debele, tanke; c) dobre, loše; d) ružne, lepe; e) teške, luke; f) velike, male

Serbian Cyrillic

дуге, кратке > а) беле, црне; б) дебеле, танке; в) добре, лошe; г) ружнe, лепe; д) тешкe, лакe; ђ) велике, малe

☆ **Examples:**

Serbian Latin

1. Čija su ova pitanja?
2. Moja.
3. Koja su tvoja?
4. Sva su moja.
5. I dobra i loša? Sigurno su ova loša tvoja, a dobra moja.
6. Ne, sva su moja.

Serbian Cyrillic

1. Чија су ова питања?
2. Моја.
3. Која су твоја?
4. Сва су моја.
5. И добра и лоша? Сигурно су ова лоша твоја, а добра моја.
6. Не, сва су моја.

❖ Retell the exercise using formal address.

☆ **Examples:**

Serbian Latin

1. Čiji su ovi rečnici?
2. Moji.

Serbian Cyrillic

1. Чији су ови речници?
2. Моји.

3. Koји су ваши?
4. Svi su моји.
5. I <i>debeli</i> i <i>tanki</i> ? Sigurno su ови <i>tanki</i> ваши,
a <i>debeli</i> моји.
6. Ne, sví su моји. | 3. Који су ваши?
4. Сви су моји.
5. И <i>дебели</i> и <i>танки</i> ? Сигурно су ови <i>танки</i>
ваши, а <i>дебели</i> моји.
6. Не, сви су моји. |
|--|--|

VEŽBE

B1

☞ Replace the names used here with other personal names (see page 317 for list of names), then with the pairs: a) овa žena, онaј muškac; b) naš profesor, vaš profesor; c) тa osoba, тi ljudi.

Replacement pairs in lines 3, 5:

Serbian Latin

Jasmin, Jasna > a) овa ženu, онoг muškacra; b) našeg profesora, онoг profesora; c) тu osobu, тe ljude

Serbian Cyrillic

Јасмин, Јасна > a) овa жену, онoг мушкaрца; б) нашег професора, онoг професора; в) тu особу, тe људе

★ Examples:

Serbian Latin

1. Mislim na druga.
2. Na koga?
3. Na našeg profesora!
4. Ali zašto nè misliš na onog profesora?
5. Zato što na njega nè volim da mislim.

Serbian Cyrillic

1. Мислим на друга.
2. На кога?
3. На нашег професора!
4. Али зашто не мислиш на онoг професора?
5. Зато што на њега не волим да мислим.

B2

☞ Replace *ideje* and *stvari* with: a) časopisi, novine; b) gradovi, gradići; c) noći, dani; d) pitanja, odgovori.

Replacement nouns:

Serbian Latin

ideje, stvari > a) časopise, novine; b) gradove, gradiće; c) noći, dane; d) pitanja, odgovore

Serbian Cyrillic

идеје, ствари а) часописе, новине; б) градове, градиће; в) ноћи, дане; г) питања, одговоре

★ Examples:

Serbian Latin

1. Mislim na pitanja.
2. Na šta?
3. Na pitanja!
4. Ali zašto nè misliš na odgovore?
5. Zato što su pitanja prava, a odgovori su neozbiljni.

Serbian Cyrillic

1. Мислим на питанја.
2. На шта?
3. На питанја!
4. Али зашто не мислиш на одговоре?
5. Зато што су питанја права, а одговори су неозбильни.

B3

☒ Replace italicized words with: a) plave and žute cipele; b) visoke and niske profesori.

Replacement noun pairs in line 2:

velike, male pse > a) plave, žute cipele; b) visoke, niske profesore
велике, мале псе > а) плаве, жуте ципеле; б) високе, ниске професоре

★ Example:

Serbian Latin

1. Šta vidijš kroz prozor?
2. Vidim i plave i žute cipele.
3. Dobro, vidim jednu plavu cipelu, ali gdje su žute?
4. Tamo su i plave i žute cipele.
5. A, sad ih vidim!

Serbian Cyrillic

1. Шта видиш кроз прозор?
2. Видим и плаве и жуте ципеле.
3. Добро, видим једну плаву ципелу, али где су жуте?
4. Тамо су и плаве и жуте ципеле.
5. А, сад их видим!

B4

☒ Replace the names given above with names of choice from page 317. Replace *student* with Amerikanac, Amerikanka, Ènglez, Èngleskinja, Francuz, Francuskinja. Adapt the pronouns accordingly.

Replacement names for line 4:

Serbian Latin

Mirka, Mariju > Dušana, Miru

Serbian Cyrillic

Мирка, Марију > Душана, Миру

Replacement nouns for line 4:

Serbian Latin

studente > Amerikanče, Amerikanke, Englez, Èngleskinje, Francuz, Francuskinje

Serbian Cyrillic

студенте > Американце, Американке, Енглезе, Èнглескиње, французе, французкиње

★ Example:

Serbian Latin

1. Koga vidiš?
2. Vidim i njega i nju i njih.
3. Molim?
4. Dušana i Miru i neke Englez.

Serbian Cyrillic

1. Кога видиш?
2. Видим и њега и њу и њих.
3. Молим?
4. Душана и Миру и неке Енглезе.

B5

Redo these sentences as negatives:

1. Ne čitam ròman i ne mislij na tebe.
2. Ne poznajem te ljude.
3. Nèmamo novine.
4. Pas nije prijatelj.

1. Не читам роман и не мислим на тебе.
2. Не познајем тे људе.
3. Немамо новине.
4. Пас није пријатељ.

5. Ne volim misliti na velike gradove.

5. Не волим да мислим на велике градове.

B6

Questions to ask each other from A1, A2, A3 and A4.

Serbian Latin

A1 Žarko traži Milorada Jovānovića.

A2 Marija misli na ljubav zato što je divna noć.

Jasna misli na poeziju, a ne na ljubav, zato što voli reči a ne ljudi.

A3 Goran više voli pse zato što je alergičan na mačke.

A4 Sve su olovke, i kratke i duge, moje.

Serbian Cyrillic

А1 Жарко тражи Милорада Јовановића.

А2 Марија мисли на љубав зато што је дивна ноћ.

Јасна мисли на поезију а не на љубав зато што воли речи а не људе.

А3 Горан вишемо воли псе зато што је алергичан на мачке.

А4 Све су оловке, и кратке и дуге, моје.

B7

 Fill the blanks with ideje, knjige, novine, oni, profesori, rečnici, stvari, udžbenici.

Replacement words for lines 2, 3:

Serbian Latin

ideje, knjige, novine, njih, profesore, rečnike, stvari, udžbenike

Serbian Cyrillic

идеје, књиге, новине, њих, професоре, речнике, ствари, уџбенике

☆ Examples:

Serbian Latin

1. Na šta si alergičan?
2. Ja sam alergičan na *nju*.
3. A ja sam alergična na *njega*.

Serbian Cyrillic

1. На шта си алергичан?
2. Ја сам алергичан на *њу*.
3. А ја сам алергична на *њега*.

Serbian Latin

1. Na šta si alergičan?
2. Ja sam alergičan na *knjige*.
3. A ja sam alergična na *novine*.

Serbian Cyrillic

1. На шта си алергичан?
2. Ја сам алергичан на *књиге*.
3. А ја сам алергична на *новине*.

DOMAĆI ZADATAK

C1

Give the singular form for each of these nominative plural forms. Circle the accented syllable in the plural form.

The accented syllable is given in capital letters. See below for how to identify which is the accent-bearing syllable.

1. BROjevi broj

2. Olovke	olovka
3. LJUdi	čovjek, čovek, osoba
4. KNJIge	knjiga
5. PIsma	pismo
6. Očevi	otac
7. PItanja	pitanja
8. KLJUčevi	ključ
9. UDŽbenici	udžbenik
10. STVAri	stvar
11. MAČke	mačka

1. BROjevi	број
2. Olovke	оловка
3. LjUdi	човек, особа
4. KNYige	књига
5. PIĆsma	письмо
6. Očevi	отац
7. PIćtańja	питање
8. KlyUčevi	кључ
9. Ućbeniци	уџбеник
10. CTVAri	ствар
11. MAĆke	мачка

In order to figure out which is the **accent-bearing syllable**, review the section in the Textbook preface, page xvi, third paragraph where the accent system is described.

In short:

1. Single-syllable words bear the accent (falling) on their one syllable.
2. The words showing no accent mark have the accent on their first syllable (falling).
3. The mark: indicates a rising accent. Whichever syllable the accent appears above is the accent-bearing syllable for that word.

C2

Give the nominative and accusative plural forms of each of the following. Circle the accented syllable in the plural form. The accented syllable is given in capital letters. See above for how to identify the accent-bearing syllable.

	nominative pl.	accusative pl.
1. ŽEna	žene	žene
2. GRAD	gradovi	gradove
3. LJUbav	ljubavi	ljubavi
4. RJEĆnik	rječnici	rječnike
5. TEka	teke	teke
6. PAS	psi	pse
7. Olovka	olovke	olovke
8. STVARI	stvari	stvari
9. KAša	kase	kase
10. UDŽbenik	udžbenici	udžbenike
11. PRIjatelj	prijatelji	prijatelje
12. PEro	pera	pera
13. DRUG	drugovi	drugove

14. JÈzik	ježici	ježike
15. FILM	filmovi	filmove
16. PÌtanje	pìtanja	pìtanja
17. ČASopis	časopisi	časopise
18. BLÀgajna	blagajne	blagajne

1. ЖÈна	жèне	жèне
2. ГРАД	градови	градове
3. ЉУбав	љубави	љубави
4. РЕЧник	речници	речнике
5. СВЕска	свеске	свеске
6. ПАС	пси	псе
7. Оловка	оловке	оловке
8. СТВАР	ствари	ствари
9. КАса	касе	касе
10. УЦбеник	уцбеници	уцбенике
11. ПРИјатељ	пријатељи	пријатеље
12. ПЕро	пера	пера
13. ДРУГ	другови	другове
14. ЈÈзик	језици	језике
15. ФИЛМ	филмови	филмове
16. ПИтање	питања	питања
17. ЧАСопис	часописи	часописе
18. БЛАгайна	благајне	благајне

C3

Make pairs consisting of a preposition from column A and a noun or phrase from column B; remember that each of these prepositions requires the accusative case.

Serbian Latin

misliti na dìvnú noć
alergična na dobra pìtanja
za moje drage prijatelje
uz njega
alergičan na loš časopis
kroz njih
misliti na nas
uz moje drage prijatelje

Serbian Cyrillic

мислити на дивну ноћ
алергична на добра питања
за моје драге другове
уз њега
алергичан на лош часопис
кроз њих
мислити на нас
уз моје драге другове

* Note, the examples given are only a few of the possible combinations.

C4

Cyrillic Practice

Read the following words aloud. For each of the noun + adjective combinations, identify (a) case (b) number and (c) gender; that is, say whether it is (a) nominative or accusative, (b) singular or plural, and (c) masculine, neuter or feminine. For each of the verb forms identify (a) person and (b) number; that is, say whether it is (a) 1st, 2nd or 3rd person and (b) singular or plural.

adjectives and nouns

verbs

дивн <small>е</small> ноћи (nom. or acc. pl. fem.)	виде <small>т</small> (3rd pl.)
црвеног пса (acc. sg. masc.)	имају (3rd pl.)
једно питање (nom. or acc. sg. neut.)	волимо (1st pl.)
брзи ауто (nom. or acc. sg. masc.)	желим да купим (1st sg.)
лепе жене (nom. or acc. pl. fem.)	желе да видиш (3rd pl./2nd sg.)
велике људе (acc. pl. masc.)	смо (1st pl.)
добри другови (nom. pl. masc.)	
тешку реч (acc. sg. fem.)	
праве идеје (nom. or acc. pl. fem.)	

C5

Combine the nouns, adjectives and verbs given in C4 to make four sentences. Write the sentences out in Cyrillic.

Sentences

1. Добри другови желе да видиш црвеног пса.
2. Лепе жене имају праве идеје.
3. Волимо дивне ноћи.
4. Желим да купим брз ауто.

*Note, these are only examples of possible sentences you might make. There are many more possibilities.

C6

Analysis

1. da li, зашто, како, која, што, шта, имаш ли, имате ли, ко, како се каже
да ли, зашто, како, која, шта, имаш ли, имате ли, ко, како се каже

2. ne, није, нису, не желим, не може
не, није, нису, не желим, не може

3. платити - платим, платиш, плати, платимо, платите, плате
платити - платим, платиш, плати, платимо, платите, плате

желети - желим, желиш, жели, желимо, желите, желе
желети - желим, желиш, жели, желимо, желите, желе

гледати - гледам, гледаш, гледа, гледамо, гледате, гледају
гледати - гледам, гледаш, гледа, гледамо, гледате, гледају

4. друг, film, број, ključ, град, отац
друг, фильм, број, кључ, град, отац

5. ноћ, stvar, ljubav, radost, jesen, reč riječ
ноћ, ствар, љубав, радост, јесен, реч

6. 1. Serbian uses either the Cyrillic or Latin alphabets, while Bosnian and Croatian use only the Latin alphabet

6. 2. Where Bosnian and Croatian use the infinitive, Serbian usually uses a conjugated form of

the verb plus 'da'

6. 3. They use slightly different forms of some words, such as: Australac [C] Australijanac [B,S], or profesorica [B,C] profesorka [S], veče [B,S] večer [C], hemijska [B,S] kemijska [C], and they have completely different words for some things, such as: prijatelj [B,C] drug [S].

7.

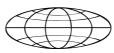
adjectives:

tanak, dèbeo, crni, vèlik, mali
танак, дебео, црни, велик, мали

adverbs:

dobro, odlično, fìno, dànas, takò-takò
добро, одлично, фино, данас, тако-тако

* Note, these are only a few of the possible examples of adjectives and adverbs in lessons 1-3.

Geografska pitanja

Serbian Latin

1. Sava teče kroz Zagreb.
2. Sava i Dunav teku kroz Beograd i stvaraju ušće.
3. Velike bosanske reke su: Bosna, Drina, Neretva.
4. Tara je velika crnogorska reka.
5. Sava teče uz bosanskohervatsku granicu.
6. Drina teče uz bosanskosrpsku granicu.
7. Dunav teče uz hrvatskosrpsku granicu.

Serbian Cyrillic

1. Сава тече кроз Загреб.
2. Сава и Дунав теку кроз Београд и стварају ушће.
3. Велике босанске реке су: Босна, Дрина, Неретва.
4. Тара је велика црногорска река.
5. Сава тече уз босанскохрватску границу.
6. Дрина тече уз босанскосрпску границу.
7. Дунав тече уз хрватскосрпску границу.